

تأثیر ورزش‌های دوران بارداری بر زایمان زودرس، پیامدها و فرجام نوزادی زنان باردار نخست‌زا "یک مطالعه کارآزمایی بالینی تصادفی کنترل شده"

طبیبه زارع‌زاده^{*}، نعمت‌الله نعمتی^{*}، حسام رمضان‌زاده^۳، طاهره باقرپور^۴

تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۹/۱۷ تاریخ پذیرش ۱۴۰۱/۱۰/۱۰

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: زایمان زودرس به تولد نوزاد زنده کمتر از ۳۷ هفته بارداری اطلاق می‌شود و یکی از عوامل مهم تعیین‌کننده ابتلا و میرایی نوزادان حول زایمان در سراسر جهان می‌باشد. هدف از انجام این مطالعه تعیین تأثیر ورزش‌های دوران بارداری بر زایمان زودرس، پیامدها و فرجام نوزادی زنان باردار نخست‌زا می‌باشد.

مواد و روش کار: مطالعه بر روی ۸۰ زن باردار نخست زای سالم شهرستان دامغان که دارای شرایط ورود به مطالعه بودند در سال ۱۳۹۸ انجام و تصادفی‌سازی تحت وبسایت صورت گرفت. ورزش‌های مدیریت شده شامل: پیاده‌روی فردی دو روز در هفته با شدت خود انتخاب بر اساس اصل افزایش بار، پیلاتس نشسته بهمراه استند ایروبیک بارداری با شدت متوسط سه بار در هفته و هر بار ۴۵ دقیقه بود، که از هفته ۱۸ تا ۲۰ شروع و تا هفته ۳۷ بارداری ادامه داشت. گروه مقایسه مراقبت‌های معمول دوران بارداری را داشتند. از تحلیل واریانس چندمتغیره و تی مستقل برای مقایسه دو گروه استفاده شد.

یافته‌ها: میزان زایمان زودرس در دو گروه تفاوت معناداری نداشت. نتایج آزمون‌های تی مستقل نشان داد که در متغیرهای آپگار دقیقه اول ($p=0.017$) و اشباع اکسیژن ($p=0.001$) بین دو گروه مداخله و مقایسه تفاوت معنی‌داری وجود دارد. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که بین گروه (مداخله یا مقایسه) و فرجام نوزادی (مثبت یا منفی) ارتباط وجود دارد و قرار گرفتن در گروه مداخله، پیش‌بینی کننده پیامد نوزادی مثبت است.

بحث و نتیجه‌گیری: ورزش منظم و مدیریت شده علاوه بر اثر مثبت بر پیامدهای نوزادی (آپگار دقیقه اول و اشباع اکسیژن) موجب نتایج مثبت در فرجام نوزادی بهویژه کاهش بستری نوزاد می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: آپگار، پیامدهای نوزادی، فرجام نوزادی، ورزش در بارداری، زایمان زودرس

مجله مطالعات علوم پژوهشی، دوره سی و سوم، شماره ششم، ص ۴۶۶-۴۷۷، شهریور ۱۴۰۱

آدرس مکاتبه: دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دامغان، گروه علوم ورزشی، تلفن: ۰۹۱۲۴۳۲۰۳۸۸

Email: tayebezarezade21@gmail.com

سال ۲۰۱۵ (۱) و در ایران ۷/۱۰ - ۶/۷ درصد برآورد گردید (۴). عوامل محیطی مختلف مربوط به سبک زندگی مانند عدم وزن گیری مناسب مادر، و عوامل روانی مثل افسردگی و عوامل مربوط به کار و فعالیت می‌تواند در بروز زایمان زودرس نقش داشته باشد. مطالعات انجام‌شده بر میزان فعالیت بدنی و ارتباط آن‌ها با زایمان زودرس نتایج متناقضی داشته و شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد ساعت‌کار طولانی و کار فیزیکی سخت احتمالاً با افزایش زایمان زودرس همراه خواهد بود (۲، ۱). بارداری یک زمان ایدئال برای

مقدمه

زایمان زودرس اصطلاحی است که برای توصیف نوزادی که خیلی زودتر از موعده زایمان متولد شده است به کار می‌رود. با در نظر گرفتن سن حاملگی، یک نوزاد می‌تواند زودرس، رسیده یا دیررس باشد (۱). نوزاد زودرس به نوزادانی که قبل از هفته ۳۷ یعنی ۳۶ هفته و ۶ روز متولد می‌شوند اطلاق می‌شود. (۲). در حال حاضر زایمان زودرس شایع‌ترین علت مرگ و میر نوزادان محسوب می‌شود (۳). شیوع زایمان زودرس در ایالات متحده در حد ۹/۶۳ درصد در

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی فیزیولوژی ورزشی، گروه علوم ورزشی، واحد دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، دامغان ایران (نویسنده مسئول)

^۲ دکترای مدیریت ورزشی، دانشیار گروه علوم ورزشی، واحد دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، دامغان ایران (نویسنده مسئول)

^۳ دکترای رفتار حرکتی، استادیار گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه دامغان، دامغان، ایران

^۴ دکترای روانشناسی ورزش، استادیار گروه علوم ورزشی، واحد دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، دامغان، ایران

دادند که فعالیت بدنی مناسب مادر در دوران بارداری ممکن است موجب حفظ سطح پایدار اکسیژن جفتی-جنبی و بالا نگه داشتن Spo2 نوزاد شود (۱۹). فرجم نوزادی پس از تولد با بررسی مؤلفه‌های بستره در بخش اطفال، بستره در بخش ای سی یو نوزاد، اعزام به بیمارستان مجهر و تخصصی، نیاز به عملیات احیا و فوت نوزاد مورد انجام گرفت. در بررسی متون و منابع علمی جهت بهره‌گیری از نتایج علمی تأثیر ورزش بر فرجم نوزادی در بستره در بیمارستان یا انتقال به نزد مادر مطالعه‌ای در جستجو یافت نشد. اگرچه فرجم نوزاد ثانویه به پیامدهای بدست آمده از ورزش در بارداری است ولی توجه داشتن به این مهم می‌تواند رویکرد زیربنایی به مقوله ورزش در بارداری داشته باشد. با وجود این به نظر می‌رسد در زنان با وزن طبیعی و حاملگی کم خطر تک قلو، ورزش هوازی، بی خطر و با خطر زایمان زودرس همراه نباشد (۲۰).

زنان در جامعه ایرانی از نظر میانگین زمان فعالیت بدنی روزانه با سایر کشورها تفاوت دارند و نتایج مطالعات انجام گرفته در ایران نشانگر آن است که کمتر از ۲۵ دقیقه زنان باردار ورزش می‌کنند و ۴۰ تا ۶۰ دقیقه زنان باردار کاملاً غیرفعال می‌مانند و استراحت و کم فعالیتی بسیار مهمنتر از تحرک بدنی و ورزش تلقی می‌شود و بسیاری از زنان ورزش در دوران بارداری را کاهش و یا متوقف می‌کنند (۲۰). حتی در جوامع توسعه‌یافته تا سال ۱۹۸۵ توصیه زنان باردار به استراحت در میان ارائه‌دهندگان مراقبت‌های بهداشتی رایج بود. برخلاف این باور غلط، باید توجه داشت که اگر اصول علمی در مورد تجویز ورزش احترام گذاشته شود، انجام ورزش در دوران بارداری بسیار ارزشمند خواهد بود (۲۱) میزان پیاده‌روی در زنان ایالت متحده آمریکا ۴۳ درصد، هلند ۴۲/۳ درصد است (۲۲). در ایران متدالوئن ترین فعالیت ورزشی در زنان باردار با ۳۹ دقیقه پیاده‌روی بوده است (۲۳). بنابراین ضمن اینکه ورزش‌های دوران بارداری در زنان ایرانی با توجه به فواید اثبات شده آن در دوران بارداری، باید کاملاً مذکور است که صورت گیرید باید سعی شود علل و نگرانی‌های غیرواقعی که موجب کاهش فعالیت بدنی زنان در دوره بارداری می‌شود با انجام مطالعات بومی برطرف گردد. با توجه به سیاست‌های افزایش جمعیت در ایران و افزایش تعداد زایمان‌ها و توجه روزافزون به انجام ورزش در دوران بارداری و لزوم فرهنگ‌سازی صحیح در این زمینه در سال‌های اخیر و با عنایت به اینکه سلامت زنان و مادران باردار از اولویت‌های برنامه بهداشتی در وزارت بهداشت و مراکز جامع سلامت است، انجام مطالعات کار آزمایی بالینی بومی در این زمینه به بهبود وضعیت بارداری و نتایج آن کمک شایانی خواهد نمود. بنابراین نیاز بود که تأثیر فعالیت‌های بدنی مادران

اصلاحات مثبت در سبک زندگی، از جمله افزایش فعالیت بدنی است. در زمان بارداری، زنان تمایل زیادی به انجام رفتارهای ناسالم مثل استراحت در بستر و محدودیت فعالیت فیزیکی دارند (۵). مداخلات سبک زندگی که در دوران بارداری آغاز می‌شود بسیار مهم است زیرا پتانسیل کاهش پیشرفت به سمت بیماری‌های مزمن در آینده وجود دارد (۶). دستورالعمل‌های مربوط به فعالیت بدنی در نوامبر سال ۲۰۱۸ توسط کمیته مشاوره راهنمای فعالیت‌های بدنی وزارت بهداشت و خدمات انسانی ایالات متحده منتشر شد و اعلام کرد زنان باردار می‌بایست حداقل ۱۵۰ دقیقه فعالیت هوازی با شدت متوسط در هفته داشته باشند (۷). فعالیت بدنی در سطح بین‌المللی به عنوان یک عامل مهم برای محافظت و بهبود سلامت در زنان باردار و همچنین در جمیعت عمومی پذیرفته شده است (۸). از جمله فواید ورزشی در دوران بارداری برای مادر باردار می‌توان به کاهش خطر ابتلاء به مسمومیت بارداری، دیابت حاملگی، زایمان زودرس، شکایت فیزیکی کمتر، کاهش اضافه‌وزن در دوران بارداری و کاهش متوسط در طول مدت‌زمان زایمان اشاره کرد. (۹، ۱۰) و از مزایای بالقوه ورزش در دوران بارداری برای جنین به بهبود عملکرد جفتی با افزایش مایع آمنیوتیک، بهبود جریان خون جفت، بهبود عملکرد عروقی جنین، بهبود سرعت رشد جنین، افزایش سن بارداری، افزایش طول عمر و حجم جفت و کاهش درصد چربی بدن جنین اشاره کرد (۱۱). در این پژوهش پیامدهای نوزادی همچون سن نوزاد، درصد اشباع اکسیژن نوزاد، آپگار نوزاد در دقیق ۱ و ۵ تولد و فرجم نوزادی پس از زایمان زودرسی قرار گرفت. نمره آپگار بیانگر وضعیت نوزاد بالا‌فصله بعد از تولد بوده و وقتی امتیاز به طور صحیح داده شود یک مکانیسم استاندارد برای ثبت مرحله انتقال دوره جنینی به نوزادی است (۱۲). نوزادانی که کاملاً رسیده به دنیا می‌آیند و تطابق قلبی ریوی طبیعی دارند باید نمره ۸ تا ۹ را در دقیق ۱ و ۵ بگیرند (۱۴). آپگار دقیقه اول و پنجم در یک نوزاد رسیده و کامل نشان‌دهنده سلامت جنین و عدم وجود زجر جنینی است که در پیامدهای نوزادی از اهمیت زیادی برخوردار است (۱۵). مکمل اکسیژن عنصر مهم برای مراقبت‌های ویژه نوزادان است و کاهش بیش از حد اشباع اکسیژن ممکن است با افزایش مرگ‌ومیر یا خطر ابتلاء به اختلال عصبی در نوزاد همراه باشد (۱۶). یک فراتحلیل بر روی فعالیت بدنی نشان داد که فعالیت بدنی در اوقات فراغت با کاهش خطر زایمان زودرس همراه است (۱). نتایج مطالعه تأثیر پیاده‌روی بر پیامدهای نوزادی بارداری و شاخص‌های سلامت نوزادان زنان نخست زاده در مطالعات زارع زاده و نعمتی (۲۰۱۶) و مکبریان و همکاران (۲۰۱۵) نشان داده شده است و نوزادان گروه مداخله ورزش، آپگار دقیقه اول و پنجم بالاتری داشتند (۱۷). زارع زاده و نعمتی (۲۰۱۸) در نتایج مطالعه خود نشان

شرایط خروج از مطالعه:

۱. بروز یکی از موانع عدم انجام ورزش در بارداری مانند بروز بیماری فعلی ریه، بروز خونریزی پابرجا و بروز مصدومیت حاملگی یا فشارخون ناشی از حاملگی.^۳ عدم توانایی انجام فعالیت فیزیکی.^۳
۲. عدم خواست مادر جهت خروج از طرح در هر زمان.
۳. این تحقیق در کمیته اخلاقی پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان با IR.IAU.SEMNAN.REC.1398.002 کد ثبت گردید IRCTID: IRCT20141001019351N2 و در مرکز ثبت کارآزمایی بالینی با کد IRCT20141001019351N2 تمامی افراد تحت مراقبت‌های بارداری طبق دستورالعمل وزارت بهداشت و درمان اداره سلامت مادران بوده و مکمل‌های بارداری را استفاده و سطح فعالیت فیزیکی متوسط داشته غربالگری مرحله اول را انجام و با رضایت آگاهانه از مادر باردار و اطلاع به پزشک معالج به ترتیب ورود به طرح وارد گروه مقایسه و مداخله شدند.
۴. شرکت‌کنندگان از نظر اجرای صحیح پروتکل تمرینی و مراقبت بارداری هر هفته توسط محقق اصلی مورد ارزیابی و شماره تماس پژوهشگر اصلی در اختیار هر دو گروه مداخله و مقایسه قرار گرفت.
۵. مداخله ورزش، متشکل از یک برنامه ورزشی هوایی فردی و گروهی شامل ورزش هوایی پیاده‌روی فردی دو روز در هفته با یک شدت خود انتخاب بود^(۲۵) که بر اساس اصل افزایش بار^(۲۶) به تدریج به مدت زمان آن اضافه شد و ورزش گروهی شامل ورزش‌های نشسته پیلاتس^۱ و استند ایروبیک بارداری^۲ بود که سه بار در هفته هر بار به مدت ۴۵ دقیقه با شدتی معادل ۵۰ تا ۶۰ درصد حداقل ضربان قلب ذخیره^(۲۷) (۵۰ تا ۶۰ درصد عدد ۲۲۰ منهای سن هر فرد) اجرا می‌شد^(۲۷) که از هفته ۱۸ تا ۲۰ بارداری شروع و تا قبل از زایمان ادامه یافت. برنامه تمرینی شامل ۵ دقیقه گرم کردن، ۲۰ دقیقه تمرینات هوایی، ۲۵-۲۰ دقیقه تمرینات پیلاتس و ۵ دقیقه سرد کردن بود که توسط یک ماما مرسی رسمی و تحت نظر متخصص فیزیولوژی ورزش اجرا شد. فشارخون و ضربان قلب مادر و ضربان قلب جنین در هر جلسه تمرین اندازه‌گیری شد. برای تشخیص زایمان زودرس، محاسبه سن حاملگی از روی سونوگرافی غربالگری مرحله اول در بارداری انجام شد که در سن بارداری ۱۲ هفته تا ۱۳ هفته انجام می‌شود. برای تعیین امتیاز آپگار از جدول امتیازبندی آپگار استفاده می‌شود^(۲۸).
۶. همچنین جهت تعیین درصد اشباع اکسیژن نوزاد از دستگاه پالس اکسی متر مدل novamatrix عمل استفاده شد که هرماه توسط مهندس پزشکی کالیبره می‌شود پالس اکسیمتر در دقیقه پنجم به دست راست نوزاد متصل شده و

باردار بر روی میزان زایمان زودرس که یکی از نگرانی‌های مهم مادران باردار برای انجام ورزش در بارداری است، مورد مطالعه قرار گیرد. لذا این مطالعه باهدف تعیین تأثیر انجام ورزش در بارداری بر زایمان زودرس و پیامدهای نوزادی زنان باردار نخست‌زا صورت گرفت.

مواد و روش کار

این مطالعه یک کارآزمایی بالینی کنترل شده تصادفی و موازی است و جامعه پژوهش کلیه^۰ زنان باردار نخست‌زا سالم ساکن شهرستان دامغان بود. حجم نمونه با استناد به پژوهش‌های قبلی و با نگاه آماری و تعیین میانگین اندازه اثر متغیر اصلی در پژوهش‌های گذشته ۰/۵، سطح معنی داری ۰/۰۵ و توانایی آماری موردنظر ۰/۸ و ماهیت مقایسه‌ای و با استفاده از برنامه جی پاور و فورمول زیر برای هر گروه ۴۰ نفر در نظر گرفته شد.

$$ni = 2 \left(\frac{Z_{1-\alpha/2}}{ES} + \frac{Z_{1-\beta}}{ES} \right)^2$$

Z1- $\alpha/2$ در فورمول فوق، ni حجم نمونه، α سطح معنی داری، Z1- β مقداری از توزیع نرمال استاندارد (که ۱- $\alpha/2$ زیر این توزیع را شامل می‌شود)، ۱- β توانایی آماری و Z1- β مقداری از توزیع نرمال استاندارد است (که ۱- β از سطح زیر این توزیع را شامل می‌شود). ES هم مقدار اندازه اثری است که از پژوهش‌های گذشته به دست آمده است. گروه ۴۰ نفر در نظر گرفته شد. جهت نمونه‌گیری ابتدا به روش نمونه‌گیری در دسترس، لیست زنان باردار نخست‌زا طریق معرفی مادران باردار از طرف پزشکان متخصص از مطب و کلینیک‌های تخصصی زنان و مراقبان سلامت از پایگاه‌های سلامت شهری تهیه شد و ۱۸۲ زن باردار نخست‌زا ثبت‌نام شدند و توسط محققین از نظر شرایط ورود به مطالعه و سطح فعالیت فیزیکی موردنرسی قرار گرفتند و رضایت آگاهانه^(۲۹) ۴۷ نفر فاقد صلاحیت شرکت در طرح بودند و ۱۷ نفر تمایل به شرکت نداشتند. تخصیص تصادفی در ۱۱۸ نفر صورت گرفت و پس از اخذ رضایت آگاهانه از مادر باردار و اطلاع به پزشک معالج، تصادفی‌سازی تحت وبسایت www.Randomization.com انجام شد^(۲۴) و در هر گروه ۵۹ نفر وارد مطالعه شدند. درنهایت ۴۰ نفر در هر گروه مورد آنالیز قرار گرفتند (شکل ۱).

شرایط ورود به مطالعه:

۱. بارداری سالم.
۲. داشتن جنین سالم.
۳. ساکن شهرستان دامغان.
۴. سن بین ۲۰ تا ۳۵ سال.
۵. شاخص توده بدن طبیعی ۶ سن بارداری ۱۸ تا ۲۰ هفته.
۶. مراقبت بارداری در شهرستان دامغان.
۷. انجام غربالگری مرحله اول.
۸. انجام زایمان در دامغان.
۹. قصد پاییندی به اجرای طرح.

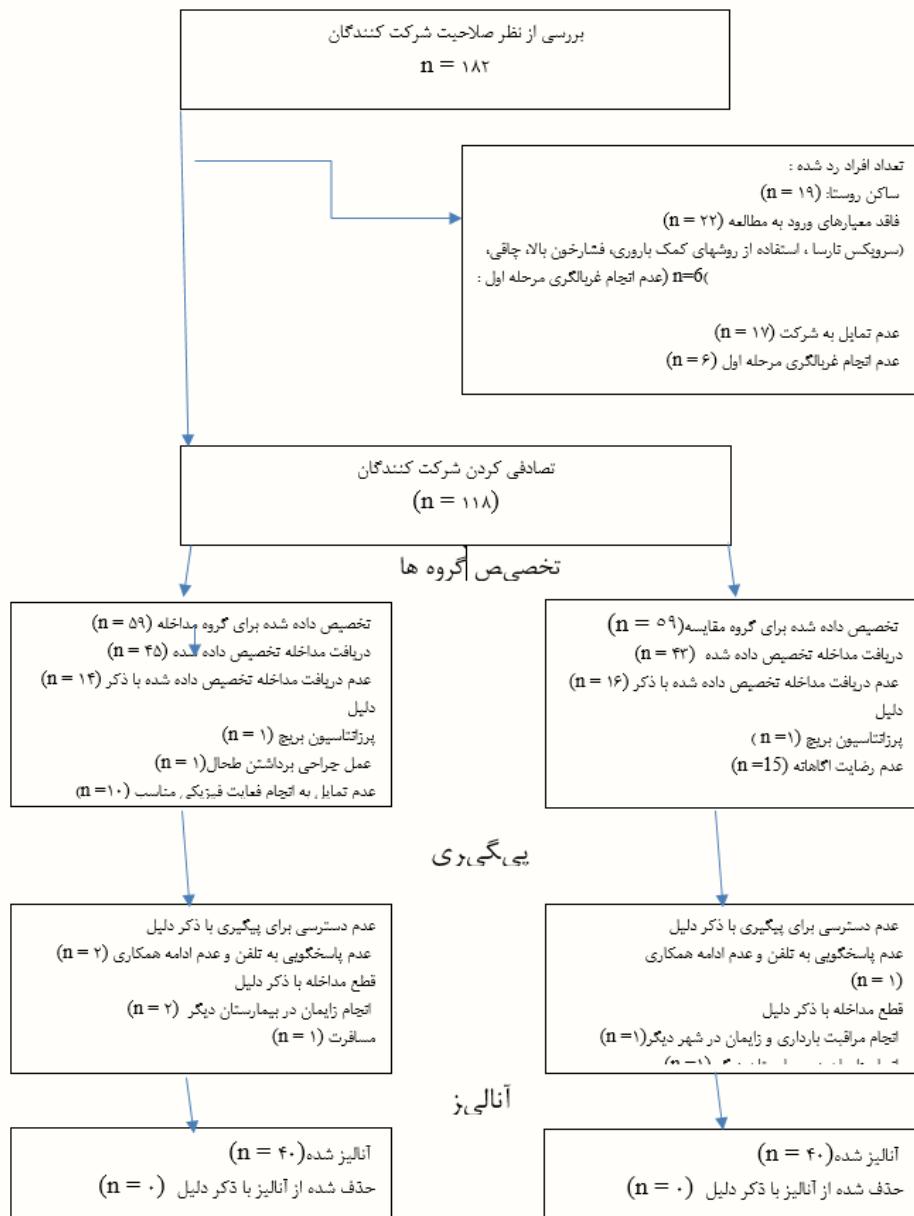
¹. Seated exercise Pilates

². Stand aerobic

به منظور توصیف آماری داده‌ها از شاخص‌های میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد. به منظور مقایسه متغیرهای پژوهش در دو گروه مداخله و شاهد، از تحلیل واریانس چندمتغیره و آزمون‌های تعییبی تی مستقل استفاده شد. همچنین جهت بررسی ارتباط بین فرجام نوزادی و مداخله از آزمون استقلال کای دو استفاده شد.

برای تعیین اندازه درصد اشباع اکسیژن از جدول میزان درصد اشباع اکسیژن مطلوب پیش مجرياً پس از تولد درس نامه^{۱۰} احیای نوزاد استفاده شد. Spo2 مطلوب پیش مجرياً پس از تولد دقیقه اول ۶۵-۶۰ درصد، دقیقه دوم ۷۰-۶۵ درصد، دقیقه سوم ۷۵-۷۰ درصد، دقیقه چهارم ۸۰-۷۵ درصد، دقیقه پنجم ۸۵-۸۰ درصد، دقیقه دهم ۹۵-۸۵ درصد است (۲۹).

ثبت نام

یافته‌ها

پیامدهای نوزادی (آپگار دقیقه اول، آپگار دقیقه پنجم و اشباع اکسیژن) را در هر دو گروه مداخله و مقایسه توصیف می‌کند.

در این مطالعه ۱۸۲ زن باردار وارد مطالعه شدند و درنهایت ۸۰ نفر مورد آنالیز قرار گرفتند. جدول ۱ قد، وزن، سن بارداری و

جدول (۱): توصیف آماری قد، وزن و سن بارداری مادران و پیامدهای نوزادی نوزادان

انحراف معیار	میانگین	ماکریم	مینیمم	تعداد	نام شاخص	گروه
۵/۵۲۵	۱۶۰/۳۰	۱۷۶	۱۵۴	۴۰	قد مادر	
۷/۸۸۹۵	۵۹/۲۸۵	۷۹	۴۸	۴۰	وزن مادر	
۱/۱۰۵	۳۸/۵۷۵	۴۰/۲۹	۳۶	۴۰	سن بارداری	
۰/۵۱	۸/۸	۹	۹	۴۰	آپگار دقیقه اول	مقایسه
۰/۲۲	۹/۹۵	۱۰	۱۰	۴۰	آپگار دقیقه پنجم	
۵	۹۴/۷۳	۱۰۰	۸۹	۴۰	اشباع اکسیژن	
۵/۶۳۶	۱۶۱/۲۳	۱۷۶	۱۵۲	۴۰	قد مادر	
۷/۱۳۶۲	۵۹/۷۸۵	۷۹	۴۸	۴۰	وزن مادر	
۰/۸۲۷	۳۸/۸۲۱	۴۰	۳۶	۴۰	سن بارداری	
۰	۹	۹	۷	۴۰	آپگار دقیقه اول	مداخله
۰	۱۰	۱۰	۹	۴۰	آپگار دقیقه پنجم	
۲/۴۶	۹۶/۶۵	۱۰۰	۸۰	۴۰	اشباع اکسیژن	

گروه‌های مداخله و شاهد در هر کدام از متغیرهای پژوهش استفاده شد.

نتایج آزمون‌های تی مستقل نشان داد که در متغیرهای آپگار دقیقه اول ($t = 3.467$, $p = 0.017$) و اشباع اکسیژن ($t = 2.449$, $p = 0.001$) بین دو گروه مداخله و مقایسه تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۲ پیامدهای نوزادی را بر اساس شاخص‌های مشخص در دو گروه مداخله و مقایسه توصیف می‌کند. پیامد نوزادی منفی به معنای حصول شاخص‌های ۹ گانه زیر است و پیامد نوزادی مشبت به معنای عدم حصول این شاخص‌ها است. همان‌طور که مشاهده می‌شود زایمان زودرس دیرهنگام، بستری در بخش اطفال، نیاز به عملیات احیاء و عدم انتقال نزد مادر در گروه مقایسه بیشتر از گروه مداخله است.

میانگین قد و وزن مادران به ترتیب در گروه مقایسه ۱۶۰,۳ سانتی‌متر و ۵۹,۲۸ کیلوگرم و در گروه مداخله ۱۶۱,۲۳ سانتی‌متر و ۵۹,۷۸ کیلوگرم است. میانگین سنی بارداری موقع زایمان در گروه مقایسه ۳۸,۵ هفته و در گروه مداخله ۳۹,۱ هفته بوده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، اشباع اکسیژن نوزاد و مقادیر مربوط به آپگار (دقیقه اول و پنجم) در گروه مداخله بالاتر از گروه مقایسه است.

به‌منظور مقایسه سن بارداری و پیامدهای نوزادی (آپگار دقیقه اول و پنجم، اشباع اکسیژن) در دو گروه مداخله و مقایسه از تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده شد. نتایج نشان داد که اثر اصلی گروه برای ترکیب خطی مطلوب متغیرهای واپسیه معنی‌دار است ($\text{Wilks' Lambda} = 0.831$, $p = 0.007$). از آنجاکه اثر اصلی گروه معنی‌دار است، از آزمون‌های تعقیبی تی مستقل جهت مقایسه

جدول (۲): توصیفی و آماری پیامد و فرجم نوزادی در دو گروه مداخله و مقایسه

مقایسه	مداخله	پیامد و فرجم نوزادی
۴	۲	سن حاملگی ۳۴ تا ۳۶ هفته (زایمان زودرس دیرهنگام)
.	.	سن حاملگی زیر ۳۴ هفته (زایمان زودرس زودهنگام)
۴	۱	بستری در بخش اطفال
.	.	بستری در بخش ای سی بو
.	.	اعزان به بیمارستان مجهر

۲	.	.	نیاز به عملیات احیا
.	.	.	فوت نوزاد
.	.	.	مرده زایی
۴	۱	۱	عدم انتقال به نزد مادر
۱۴	۴	۴	مجموع

در گروههای مداخله یا مقایسه بررسی می‌شود. جدول ۳، جدول متقاطع است که مقادیر مشاهده شده و مقادیر مورد انتظار گروههای مداخله و مقایسه را در مقابل فرجم نوزادی مثبت و فرجم نوزادی منفی نشان می‌دهد.

بهمنظور بررسی ارتباط بین فرجم نوزادی و مداخله از آزمون استقلال کای دو استفاده شد. در این آزمون احتمال حصول شاخصهای پیامد نوزادی (فرجم نوزادی منفی) به‌واسطه قرارگیری

جدول (۳): جدول متقاطع گروههای مداخله و کنترل در مقابل فرجم نوزادی مثبت و منفی

گروه	مقایسه	مداخله	پیامد نوزادی منفی	کل	پیامد نوزادی مثبت	کل	کل
			۴۰	۴	۳۶		
			۴۰	۹	۳۱		
			۴۰	۱۴	۲۶		
			۴۰	۹	۳۱		
			۸۰	۱۸	۶۲		
			۸۰	۱۸	۶۲		

جدول ۴ خروجی آزمون کای دو بهمنظور بررسی فرض عدم استقلال دو متغیر طبقه‌ای (گروه و فرجم نوزادی) و ضریب فای بهمنظور بررسی ارتباط بین دو متغیر نشان می‌دهد.

جدول (۴): خروجی آزمون‌های همبستگی کای دو و ضریب همبستگی اسمی فای

ضریب همبستگی کای دو	مقدار	معنی داری
۷/۱۶۸	۰/۰۰۷	
۰/۲۹۹	۰/۰۰۷	ضریب فای

انتشار کاتکول آمین‌ها بهویژه نوراپی نفرین می‌شود که ممکن است فعالیت میومتر را تحریک کند. در مقابل، ورزش ممکن است خطر مکانیسم زایمان زودرس را توسط مکانیسم‌های دیگری مانند کاهش استرس اکسیداتیو را کاهش دهد و موجب بهبود خون‌رسانی عروق جفت شود. بنابراین، اینمی ورزش در مورد تولد زودرس و تأثیرات آن بر سن حاملگی هنگام زایمان بحث برانگیز است (۳۰). سن حاملگی دوره‌ای از زمان است که از اولین روز آخرین دوره خونریزی طبیعی آغاز می‌شود و این مدت در حقیقت مقدم بر لقاح است و میانگین فاصله از روز اولین روز آخرین قاعدگی تا هنگام تولد جنین ۲۸۰ روز یا ۴۰ هفته است (۱). نتایج این پژوهش نشان داد که در سن بارداری، بین دو گروه مداخله و کنترل تفاوت معناداری وجود

بر اساس نتایج جدول ۴ فرض استقلال دو متغیر طبقه‌ای گروه و فرجم نوزادی تأیید می‌شود. بدین معنا که بین دو متغیر اسمی گروه و فرجم نوزادی، ارتباط معنی‌داری وجود دارد و قرار گرفتن در گروه مداخله یا مقایسه پیش‌بینی کننده فرجم نوزادی مثبت یا منفی است.

بحث و نتیجه‌گیری

تولد زودرس مهم‌ترین علت مرگ‌ومیر پری ناتال در ایالات متحده است. در گذشته به زنان باردار توصیه شده بود که به دلیل خطرات احتمالی زایمان زودرس ورزش نکنند. فعالیت بدنی از نظر تئوریک با زایمان زودرس مرتبط بوده است زیرا باعث افزایش

خواهد شد، لازم است برنامه تمرینات بدنسی به موقع تنظیم شود (۴۱). نتایج این پژوهش همچنین نشان داد که در متغیرهای آپگار دقیقه اول بین دو گروه مداخله و مقایسه تفاوت معنی‌داری وجود دارد و آپگار دقیقه اول نوزادان گروه مداخله بالاتر بود و با نتایج تحقیق کاردل و کاسه^۹ (۱۹۹۸) که آپگار دقیقه اول را بالاتر نشان داد همخوانی دارد (۴۲).

اما بر اساس نتایج این پژوهش، اجرای مداخله ورزشی مدیریت‌شده بر آپگار دقیقه پنجم نوزادان مادران نخست‌زا بین دو گروه مقایسه و مداخله اختلاف معنی‌داری نداشت. در یک مرور سیستماتیک و متا‌آنالیز که بررسی اثرات ورزش در دوران بارداری را بر پیامدهای مادری و رشد جنین نشان داده شد که ورزش در دوران بارداری به طور ایمن و مؤثر خطرات زایمان زودرس، وزن کم و زیاد برای تولد را کاهش می‌دهد (۴۳). این نتیجه با نتایج تحقیق کاردل و کاسه (۱۹۹۸) مطابقت نداشت (۴۲). در پژوهش کاردل و کاسه (۱۹۹۸)، آپگار دقیقه پنجم در گروه مداخله بالاتر بود. همچنین هال و کافمن (۱۹۹۸) نیز در تحقیقات خود دریافتند که نمره‌های آپگار نوزادان زنانی که در دوران بارداری ورزش می‌کردند نسبت به نوزادان زنان بی‌تحرک بالاتر است (۴۴). نتایج این مطالعه همچنین با تحقیق معماری (۲۰۰۶) که تفاوت معنی‌داری بین دو گروه مورد و شاهد در آپگار دقیقه پنچ نوزاد یافته بودند، نیز همسویی ندارد (۴۵). مهی چن^۳ (۲۰۱۹) نیز در مطالعه خود اعلام کرد که هیچ مدرکی در رابطه با مضرات ورزش در بارداری برای نوزادان یافت نشد (۴۶). مطالعه صداقتی (۲۰۰۶) آپگار دقیقه اول نوزاد در دو گروه تفاوت آماری وجود نداشت (۴۰). آپگار دقیقه اول و دقیقه پنجم در یک نوزاد رسیده و کامل نشان‌دهنده سلامت جنین و عدم وجود زجرجنبی است که در پیامدهای نوزادی از اهمیت زیادی برخوردار است و مطالعه حاضر نشان داد که ورزش مدیریت‌شده در طی بارداری باعث بهبود آپگار دقیقه اول نوزاد شده است و از این منظر با یافته‌های کاردل و کاسه (۱۹۹۸) که یک برنامه تمرین هوایی را بر روی ۴۲ زن باردار پیاده کرده بود همخوانی داشت چراکه آن‌ها نیز در پژوهش خود بهبود آپگار را به دست آوردند (۴۲). همچنین هال و کافمن (۱۹۹۸)، مکبریان (۲۰۱۵) و زارع‌زاده و نعمتی (۲۰۱۶) نیز در مطالعات خود به نتایج مشاهده‌ی دست یافتند و عنوان کردند که انجام ورزش و فعالیت‌های هوایی در حاملگی موجب بهبود آپگار دقیقه اول و پنجم می‌شود (۴۳، ۴۷، ۱۸). اما استرنفلد (۱۹۹۵)، حاجی کاظمی (۲۰۰۰) و صداقتی (۲۰۰۶) در

نداشت. همچنین بر طبق مطالعه حاضر، تفاوت میزان زایمان زودرس در دو گروه مداخله و مقایسه معنی‌دار نبود. بنابراین می‌توان این‌گونه نتیجه‌گیری کرد که ورزش مدیریت‌شده باعث زایمان زودرس نمی‌شود. یک متابالیز اخیر که شامل بیش از ۲۰۰۰ زن بود، نشان داد که ورزش هوایی و تمرینات قدرتی با شدت متوسط که ۳ یا ۴ روز در هفته در طول دوران بارداری انجام می‌شد، با افزایش خطر زایمان زودرس یا نوزادان کم‌وزن برای زایمان طبیعی همراه نبود (۳۱). تاکامی^۴ و همکاران (۲۰۱۸) در ژانپ در یک مطالعه آینده‌نگر بیان کردند خطر زایمان زودرس و زایمان با کمک ابزار در گروه با شدت فعالیت بسیار کم در مقایسه با گروه با شدت متوسط به طور قابل توجهی افزایش یافته است و خطر زایمان سازارین در گروه با شدت کم و زایمان ابزار در گروه با شدت شدید به طور قابل توجهی بیشتر از خطرات در گروه شدت متوسط بود (۳۲). مهران و همکاران (۲۰۱۲) در مطالعه‌ای با عنوان ارتباط بین فعالیت فیزیکی در بارداری با زایمان زودرس اعلام کردند هیچ‌گونه مشاهده نشده، اما از نظر نوع فعالیت، فعالیت‌های ورزشی، شغلی و از نظر شدت فعالیت، بی‌تحرکی و فعالیت‌های متوسط بیش از سایر فعالیت‌ها در زایمان زودرس تأثیر داشتند (۳۳). در مطالعه‌ای که توسط مکبریان و همکاران (۲۰۱۵) بر روی ۴۲ نفر از زنان باردار در شهر سمنان انجام شد، نشان داده شد که وزن، قدر، دور سر و آپگار دقیقه پنجم نوزادان گروه مداخله (فعالیت بدنسی) بالاتر از گروه کنترل بود و در متغیر سن بارداری تفاوت معناداری مشاهده نشد (۱۸). نتایج این مطالعه با یافته‌های دان‌کامپ و همکاران^۵ (۲۰۰۶)، دنیل^۶ (۲۰۱۶)، کلاب و کاپلس^۷ (۱۹۹۰) و علیزاده (۲۰۱۰) هم‌راستا (۳۴-۳۶) و با یافته‌های تانگاراتینام^۸ و همکاران (۲۰۱۲)، موکتابه‌ند و همکاران^۹ (۲۰۱۵)، معماری و همکاران (۲۰۰۶) و صداقتی و همکاران (۲۰۰۶) همسو نمی‌باشد (۳۷-۴۰). این تناقض‌ها ممکن است به نوع مداخله ورزشی مرتبط باشد. لذا ورزش‌های مدیریت شده به مدت ۳۰ تا ۴۵ دقیقه ۳ تا ۵ بار در هفته در دوران بارداری می‌تواند در حاملگی‌های بدون عارضه انجام شود زیرا این امر با افزایش خطر زایمان زودرس یا با کاهش میانگین سن حاملگی در زمان زایمان همراه نبود. در نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان داده شد که ورزش مدیریت شده در بارداری موجب زایمان زودرس نمی‌شود. شواهد کافی مبنی بر برتری در بین ورزش‌های مختلف بدنسی وجود ندارد. وبا توجه به اینکه بدن در مراحل مختلف بارداری دستخوش تغییرات قابل توجهی

³. Takami et al⁴. Duncuncombe et al⁵. Daniele⁶. Clapp & Capeless⁷. Thangaratnam et al

تجهیزات پیچیده و پیشرفته مادران باردار را در طیی بارداری جهت داشتن یک بارداری سالم و زایمان ایمن حمایت کرد ما را به دسترسی به نتایج یک تولد سالم نزدیک خواه کرد. با توجه به نتایج بدست آمده از این مطالعه مانند کمتر بودن زایمان زودرس دیرهنگام، کاهش بسترهای در بخش اطفال، کمتر بودن تعداد نوزادان نیازمند به عملیات احیاء و کاهش تعداد موارد عدم انتقال نزد مادر در گروه مداخله نسبت به گروه مقایسه، نتیجه گرفته می‌شود که انجام ورزش‌های مدیریت شده در بارداری یک روش مطلوب با قابلیت اجرای آسان، کم هزینه و مفرح برای یک زن باردار برای دستیابی به نتایج بهتر فرجم نوزادی در یک بارداری سالم است. بر اساس نتایج حاصل از پژوهش، تعیین تأثیر ورزش‌های مدیریت شده طی بارداری موجب زایمان زودرس و کاهش طول مدت بارداری نمی‌شود و با بهبود آپگار دقیقه اول و افزایش درصد اشباع اکسیژن بدو تولد موجب بهبود وضعیت نوزاد هنگام تولد شده است و با کاهش بسترهای نوزاد در بیمارستان و انتقال به موقع نزد مادر فرجم نوزادی مطلوب‌تری را در پی داشته و ما را در رسیدن به اهداف بلند مراقبت‌های بارداری و زایمان ایمن که همان داشتن نوزادی سالم در کنار مادری سالم می‌باشد کمک خواهد کرد. اگر چه تحقیقات نشان می‌دهند که ورزش اثرات مفیدی بر سرانجام بارداری دارند اما این مطالعات در کشور ما در مقایسه با سایر نقاط دنیا کافی نبوده و مطالعات بومی در این زمینه بسیار کم می‌باشد. یکی از نقاط قوت مطالعه اعتماد شرکت‌کنندگان به پژوهشگر در سایه^۱ آموزش‌های کافی، علمی، جامع و مفیدی بود که در کلاس‌های آمادگی برای زایمان در اختیار آن‌ها قرار می‌گرفت بود و پیشنهاد می‌شود از این فرصت سایر محققین نیز استفاده کنند. این مطالعه به علت همکاری بسیار خوب شرکت‌کنندگان و تیم درمانی محدودیت چشمگیری نداشت ولی به علت کم جمعیت بودن شهرستان دامغان و تعداد کم مادران باردار امکان مطالعه در یک زمان محدود و معین مقصود نبود و مادران در بازه زمانی شش ماه وارد برنامه تمرین شدند. امید است برنامه تمرین این مطالعه^۲ می‌تواند نتایج مطالعات بعدی در انواع ورزش‌های دوران بارداری باشد.

تشکر و قدردانی

در پایان پژوهش، کارشناسان مامایی و مراقبین سلامت که در معرفی بانوان باردار به این مطالعه نقش داشتند؛ و مسئولین و همکاران بیمارستان ولایت دامغان و مرکز مشاوره و ارائه خدمات مامایی آوای تولد دامغان و مادران بارداری که در طی این مدت با ما همراه بوده و به انتظار نتایج نشستند قدردانی می‌کنم.

^۱. Fetal Distress

یافته‌های خود اعلام کردند که فعالیت‌های هوازی در بارداری تاثیری بر آپگار دقیقه اول نوزاد ندارد (۴۶، ۴۰، ۴۷). ماریا و همکارانش (۲۰۲۱) نیز در مطالعه خود ورزش در بارداری هم برای مادر و هم برای جنین بی‌خطر است و به پیشگیری از اختلالات مرتبط با بارداری کمک می‌کند (۴۸).

نکته قابل توجه در مورد نتایج آپگار در مطالعات انجام شده و مطالعه حاضر در بهبود امتیاز آپگار یا عدم تفاوت معیار آپگار در گروه‌های مداخله و مقایسه بود و تایید این مطلب که ورزش در بارداری موجب زخم جنینی و کاهش در امتیاز آپگار نبوده‌اند. نتایج این پژوهش نشان داد که در متغیر اشباع اکسیژن بین دو گروه مداخله و شاهد تفاوت معنی‌داری وجود دارد. یافته‌های این مطالعه با مطالعه زارع زاده (۲۰۱۸) و لوف و همکاران^۳ (۱۹۹۸) هم‌راستا بود (۴۸، ۴۳). لوف و همکاران (۱۹۹۸)، در مطالعه خود گروهی از زنان باردار را در سه ماهه^۴ سوم به وسیله دوچرخه کارسنج در معرض فعالیت هوازی قرار داد. نتایج نشان داد که میانگین ضربان قلب جنین در حین ورزش بهطور معنی‌داری افزایش یافت و در طول دوره تمرین کاهش ضربان قلب در هیچ یک از آزمون‌های ورزشی مشاهده نشد و هیچ نوع از دیسترس جنینی^۵ و هیبوکسی بعد از زایمان گزارش نشد (۴۹). مکمل اکسیژن عنصر مهم برای مراقبت‌های ویژه نوزادان است. نظرات دقیق برای به حداقل رساندن مشکلات ریوی یا عواقب ناشی از هیپوکسمی مورد نیاز است. از سوی دیگر، نگرانی‌هایی در مورد کاهش بیش از حد اشباع اکسیژن ممکن است با افزایش مرگ‌ومیر و یا خطر ابتلاء به اختلال عصی تکاملی در نوزاد وجود دارد (۱۶). از آنچاکه برای بیشتر مراقبین سلامتی کمتر واقعه‌ای مانند مراقبت از یک نوزاد بدحال یا نارس چالش برانگیز و پراسترس است بنابراین هر برنامه‌ای که به مراقبت‌های بارداری اضافه می‌شود توجه به اثر آن بر بیامدهای نوزادی و فرجم آن در اولویت است بسته نوزاد در بخش اطفال یه مراقبت‌های نوزادان و دور ماندن از آغوش گرم مادر و تغذیه با شیر مادر سبب افزایش خطر مرگ‌ومیر نوزاد شده و از رشد مطلوب وی می‌کاهد (۵۰). نتایج ما این فرضیه را پشتیبانی می‌کند که فعالیت جسمانی مناسب مادر در دوران بارداری ممکن است موجب حفظ سطح پایدار اکسیژن جفتی-جنینی و بالا نگه داشتن نوزاد را در اشباع اکسیژن نوزاد گرد. چنانچه مداخله‌ای بتواند بر میزان اکسیژن جنین اثر داشته باشد کمک بزرگی به کاهش آسیب نوزادان بدو تولد گردد. یکی از شاخصه‌های توسعه یافته‌گی هر کشوری میزان مرگ‌ومیر نوزادان و توجه خاص به برنامه‌های سلامت نوزادان است. اگر بتوان با اجرای مداخلات صحیح و اقدامات ساده، کلارا و بدون نیاز به

^۲. Wolf et al

تضاد منافع

نویسنده‌گان هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

تشکر و قدردانی

از تمام کسانی که در این مطالعه ما را یاری کردند تشکر و
قدردانی می‌گردد.

References:

1. Cunningham F, Leveno K, Bloom S, Spong CY, Dashe J. Williams Cunningham obstetrics. 25ed. Volum 1, McGraw-hill. 2018. P.
2. Steer P. The epidemiology of preterm labour. Int J Obstetr Gynaecol 2005;112(1):1-3
3. Yousefi Z, KhaieKaramoddin M, Vahedian M, Ahmadian H, Prevalence of vaginal infections during pregnancy and its association with preterm birth. Journal of Medical Sciences and Health Services. J Shahid Sadoughi Univ Med Sci 2001;10:65. (Persian)
4. Vakilian K, Ranjbaran M, Khorsandi M, Sharafkhani N, Khodadost M. Prevalence of preterm labor in Iran: A systematic review and meta-analysis. Int J Reprod BioMed 2015;13(12):743-8
5. Davenport MH, Meah VL, Ruchat SM, Davies GA, Skow RJ, Barrowman N, Adamo KB, et al. Impact of prenatal exercise on neonatal and childhood outcomes: a systematic review and meta-analysis. Br J Sport Med 2018; 52(21):1386-96.
6. Krassovskaia PM, Chaves AB, Houmard JA, Broskey NT. Exercise during Pregnancy: Developmental Programming Effects and Future Directions in Humans. Int J Sports Med 2022;43(02):107-18. doi: 10.1055/a-1524-2278. Epub 2021 Aug 3 PMID: 34344043 DOI: 10.1055/a-1524-2278.
7. Kelly RE, Barakat R, Brown WJ, Dargent-Molina P, Haruna M, Mikkelsen EM, Mottola MF, et al. Guidelines for Physical Activity during Pregnancy: Comparisons From Around the World. Am J Lifestyle Med 2015;8(2):102-21.
8. Çırak Y, Yılmaz GD, Parlak Demir Y, Dalkılıç M, Yaman S. Pregnancy physical activity questionnaire (PPAQ): reliability and validity of Turkish version. J Physical Therap Sci 2015;27(12):3703-9.
9. Robin E. exercise during pregnancy among us women, from the Carolina Population Center and Department of Epidemiology, University of North Carolina Chapel Hill, NC, USA, 2013.
10. Shana G S, Luiza IR, Kelly RE, Pedro C. Leisure-Time physical Activity in Pregnancy and Maternal-Child Health: A Systematic Review and Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials and Cohort Studies. Sports Med 2016;47(2):295-317.
11. Biase ND, Balducci S, Lencioni C, Bertolotto A, Tumminia A, Dodesini AR, et al. Review of general suggestions on physical activity to prevent and treat gestational and pre-existing diabetes during pregnancy and in postpartum. Nutr Met Cardiovasc Dis 2019;29(2):115-26.
12. Hardani A K, Nili F, Shariat M, Nayeri F, Dalili H. Conventional versus combined apgar scores in neonatal asphyxia: a prospective study. Tehran Univ Med J 2015;72(10):717-22.
13. Gafari H, Hidarzadeh M, Habibollahi, A. Healthy Neonatal Service Package, Neonatal Health Administration, Population Health Office, Family and Schools Ministry of Health. Ideparazan Fan va Honar. Tehran, Iran, 2012. (Persian)
14. Miller S, Whalen K. Adrenal Hormones. In: Whalen K, Field C, Radhakrishnan Lippincott® Illustrated Reviews: R (eds): Pharmacology. 7th edition. Wolters Kluwer: Philadelphia. 2019; 965-984.
15. Apgar VA. Proposal for a new method of evaluation of the newborn infant. Current Researches in Anesthesia and Analgesia. 1953; 32(4): 260-267.
16. Martin RMD, Deakins KM. Respiratory support, oxygen delivery, and oxygen monitoring in the newborn. Literature Review Current. 2019; 1-10.

17. Zarezadeh T, Nemati N. Effects of 8 week regular walking on the neonate in nulliparous women. *Koomesh*. 2016; 17(2), 403-10 (Persian).
18. Mokaberian M, Farokhi A, Tahmasebi Sh. The effect of exercise during pregnancy on health indexes of infants. *Motor Behav* 2015;18:71-84.
19. Zarezadeh T, Nemati N. Effect of regular walking with self-selected intensity on neonatal Apgar score and Spo2 in nulliparous women:a clinical trial. Fifth Congress of Self-care Tehran University of Medical Sciences. IRAN. 2018 (Persian).
20. Bakshande M, Poraram H, Torkestani F, Torabi P, Abedini M. Feeding of pregnant and lactating mothers, Office of Community Nutrition, Iran, Department of Health, Ministry of Health and Medical Education, Second Edition, 2014; p.14. (Persian)
21. Sultan S, Alzahrani N, Al-Sakkaf K. The postpartum effect of maternal diabetes on the circulating levels of sirtuins and superoxide dismutase. *FEBS Open Bio* 2018;8(2):256-63. doi: 10.1002/2211-5463.12370. eCollection 2018 Feb
22. Piravej K, Saksirnuklai R. survey of patterns attitude, and the general effects of exercise during pregnancy in 203 Thai pregnancy women at king chulalongkorn Memorial hospital. *J Med Assoc Thai* 2001; (1):274-82.
23. Abbaszadeh F, Bagheri A, Mehran N. Quality of Life among Pregnant Women. *J Hayat* 2009;15(1):41-8 (Persian).
24. Mohammadi M, Janani L. Randomization in randomized clinical trials: From theory to practice]. *Hayat, Journal of School of Nursing and Midwifery, Tehran Univ Med Sci* 2016;22(2):102-14. (Persian).
25. Riemann MK, Kanstrup Hansen IL. Effects on the foetus of exercise in pregnancy. *Scandinavian J Med Sci Sports Med* 2000;10(1):9-12.
26. VanRaaij JM, schonk CM, vermaat SH, Hautrust JG. Energy cost of walking at a fixed race and self-paced before, during, and after pregnancy. *Am J Clin Nutr* 1990;51(2):158-61.
27. Aghaolinejd A, Rahimi H, Siahkohial M. Applied physiology. First edition, Sport Medicine press institute of physical education, Tehran. 2012;1134-5.
28. Gafari pardasti. Healthy new borncare service package. Idea Pardazan Fan va Honar, Tehran, 1390. (Persian).
29. Habibollahi A. Acute care of at-risk newborn. Idea Pardazan Fan va Honar, Tehran, 1390. (Persian).
30. Danielle B. Cooper 1, Lily Yang. Pregnancy And Exercise In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2022
31. Daniele D, Mascio DD, Magro-Malosso ER, Saccone G, Marhefka GD, Berghella V. Exercise during pregnancy in normal-weight women and risk of preterm birth: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *American J Obstetr Gynecol* 2016; (215(5):561-71
32. Takami M, Tsuchida A, Takamori A, Aoki S, Ito M, Kigawa M, et al. Effects of physical activity during pregnancy on preterm delivery and mode of delivery: The Japan Environment and Children's Study, birth cohort study. *PLoS One* 2018;13(10):e0206160.
33. Mehran N, Abaszadeh F, Bagheri A. Study of Relation between Physical Activity and Preterm Birth. *Qom Univ Med Sci J* 2012;6(1):17-22.
34. Duncombe D, Skouteris H, Wertheim EH, Kelly L, Fraser V, Paxton SJ. Vigorous exercise and birth outcomes in a sample of recreational exercisers: a prospective study across pregnancy. *Aus New Zealand J Obstetr Gynaecol* 2006;46(4):288-92.
35. Clapp JF, Capeless EL. Neonatal morphometrics after endurance exercise during pregnancy. *Am J Obstetr Gynecol* 1990;163(6 pt 1):1805-11.
36. Alizadeh R, Sehati Shafeei F, Gojazadeh M, Kamali Fard M. The Effect of Lifestyle on the Rate of

- Preterm Birth. J Ardabil Univ Med Sci 2010;10(1):55-6. (Persian)
37. Thangaratinam S, Rogozinska E, Jolly K, Glinlowski S, Rosenboom T, Tomlinson JW, Kunz R, Mol BW, et al. Effects of interventions in pregnancy on maternal weight and obstetric outcomes: meta-analysis of randomized evidence. *BMJ Lead General Med J* 2012;16:344.
38. Muktabhant TA, Lawrie P, Lumbiganon M, Laopaiboon. Diet or exercise, or both, for preventing excessive weight gain in pregnancy. Cochrane Database Sys Rev 2015;15(6):CD000180.
39. Memari A, Ramim T, Amini M, Agorlo A, Mehran A. Effects of aerobic exercise on pregnancy outcomes. *J Nurs Midwifery* 2006;12(3):35-40. (Persian)
40. Sedaghati P, Arjmand A, Sedaghati N. Do regular exercise and a bicycle ergometer impact on pregnancy outcomes? *J Pediatr* 2006;16(3):331-5. (Persian).
41. Zhu Z, Xie H, Liu S, Yang R, Yu J, Yan Y, et al. Effects of physical exercise on blood pressure during pregnancy. *BMC Public Health* 2022;22(1):1733.
42. Kardel KR, Kase T. Training in pregnant women: effects on fetal development and birth. *Am J Obstetr Gynecol* 1998;178(2):280-6.
43. Chen Y, Ma G, Hu Y, Yang Q, Deavila JM, Zhu MJ, et al. Effects of maternal exercise during pregnancy on perinatal growth and childhood obesity outcomes: A meta-analysis and meta-regression. *Sports Med* 2021;51(11):2329-47.
44. Hall DC, Kaufmann DA. Effect of aerobic and strength conditioning on pregnancy outcome. *Am J Obstetr Gynecol* 1978;157(5):1199-1203.
45. Du MC, Ouyang YQ, Nie XF, Huang Y, Redding SR. Effects of physical exercise during pregnancy on maternal and infant outcomes in overweight and obese pregnant women: A meta-analysis. *Birth* 2019;46(2):211-221. doi: 10.1111/birt.12396. Epub 2018 Sep 21. PMID: 30240042.
46. Haj Kazemi E, Heidari M, Faizi Z, Haqqani H. The effect of exercise during pregnancy on pregnancy outcome. *Iran J Nurs Midwifery Res* 2000;13(25):1-9. (Persian)
47. Sternfeld B. Physical activity and pregnancy outcome. Review and recommendations. *Sports Med* 1997;23:33-47.
48. Ribeiro MM, Andrade A, Nunes I. Physical exercise in pregnancy: Benefits, risks and prescription. *J Perinatal Med* 2022;50(1):4-17.
49. Wolfe LA, Lowe-Wyldem SJ, Tranmer JE, McGrath MJ. Fetal heart rate during maternal static exercise. *Canadian J Sport Sci* 1988;13:95.
50. Mohagheghy P. Neonatal equipment provision and maintenance, Idea Pardazan Fan va Honar, Tehran, 2011 (Persian)

THE EFFECT OF PRENATAL EXERCISES ON PRETERM CHILDBIRTH AND NEONATAL CONSEQUENCES AND OUTCOMES IN PRIMIPAROUS PREGNANT WOMEN: A RANDOMIZED CONTROLLED CLINICAL TRIAL STUDY

Tayebeh Zarezadeh^{1*}, Nematolah Nemati^{2*}, Hesam Ramezanzade³, Tahereh Bagherpoor⁴

Received: 08 December 2022; Accepted: 31 December, 2022

Abstract

Background & Aims: Preterm childbirth refers to the birth of a live child before gestational age of 37 weeks, and is one of the most important determinants of neonatal morbidity and mortality throughout the world. The present study aims to determine the effect of prenatal exercise on preterm childbirth and neonatal consequences and outcomes in primiparous pregnant women.

Materials & Methods: The present study was enrolled on 80 healthy primiparous pregnant women of Damghan city who met the conditions to enter the study in 2020 and randomization was carried out online.

The supervised sports included: individual walking two days a week with self-chosen intensity based on the principle of load increase as well as sitting palates along with stand pregnancy aerobics with moderate intensity three times a week and each time was 45 minutes, which started from 18 to 20 weeks and continued until 37 to 39 weeks of pregnancy. The comparison group had usual care during pregnancy. Multivariate analysis of variance and independent t test were used to compare two groups.

Results: There was no significant difference in the rate of preterm birth in the two groups. The results of independent t-tests showed that there is a significant difference in the Apgar variables of the first minute ($p=0.017$) and oxygen saturation ($p=0.001$) between the two intervention and comparison groups. Also, the results of this research showed that there was a relationship between the group (intervention or comparison) and neonatal outcome (positive or negative) and being in the intervention group is a predictor of positive neonatal outcome.

Conclusion: Besides having a positive effect on neonatal outcomes (Apgar score and oxygen saturation), regular and managed exercise leads to positive outcomes in neonatal outcomes, especially reducing hospitalizations.

Keywords: Apgar, Neonatal Consequences, Neonatal Outcome, Pregnancy Exercise, Preterm Labor,

Address: Department of Sports Sciences, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran

Tel: +989124320388

Email: tayebezarezade21@gmail.com

SOURCE: STUD MED SCI 2021; 33(6): 477 ISSN: 2717-008X

Copyright © 2022 Studies in Medical Sciences

This is an open-access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, as long as the original work is properly cited.

---

¹ PhD student in sports physiology, Department of Sports Sciences, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran (Corresponding Author)

² PhD in Sports Management, Associate Professor, Department of Sports Sciences, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran (Corresponding Author)

³ PhD in Movement Behavior, Assistant Professor, Department of Sports Science, Faculty of Human Sciences, Damghan University, Damghan, Iran

⁴ PhD in Sports Psychology, Assistant Professor, Department of Sports Science, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran